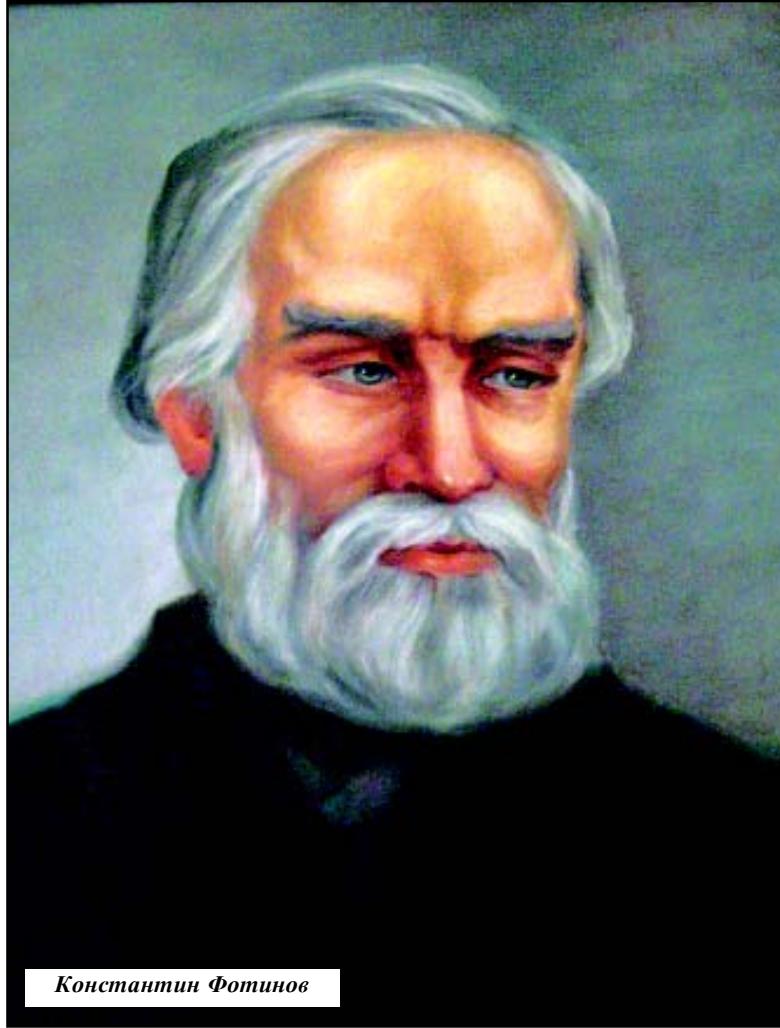

Издава Професионална гимназия по електротехника и електроника "Константин Фотинов", Бургас, април 2012 г.

Четиридесет и пет години осъществяване на мечти

Константин Фотинов

— Да започнем с най-лесното. Ако трябва да се представите с 2-3 изречения, как ще изглежда профилът ви на личност и професионалист.

Виолета Илиева: Непосредствено след завършване на Висш химико-технологичен институт "Проф. др Асен Златаров" — гр. Бургас, започнах работа като учител. Това продължи 12 години, след което последваха още толкова години като ст.експерт по професионално образование в РИО, Бургас. Придобих много квалификации и преминах през няколко специализации в педагогическата практика и държавната администрация. Казано накратко — след завършване на висшето си образование започнах работа в системата на средното образование и до настоящия момент, вече 26 години, без прекъсване, работя в нея.

Обществените ми ангажименти кореспондират в пълна степен с принципите и целите, които съм си поставила като началник на Регионален инспекторат по образоването и като председател на Комисията по образование и наука в Общински съвет, Бургас — да подкрепям усилието за интегриране на училищата от Бургас с Европейските образователни институции. Осъществяването на контакти и създаване на условия за съвместна работа с цел повишаване качеството на образование; за утвърждаване на духовните, морални и културни ценности на българина са само част от провежданите образователни политики.

Коста Папазов: Не се самоопределям като личност. Времето след нас е най-точният съдник за нашия живот и за това какво сме направили за своето име и за хората. Само то може да дава оценки и да ни определя мястото, за което сме достойни. Личности са Ботев, Левски, нашият патрон на училището и всички онези, които честваме на различни дати от календара ни. Аз съм учител и администратор в момента, но съм най-вече учител. Смело мога да кажа, че съм добър професионалист-учител. Това е доказано във времето от моите ученици, осъществили мечтите си чрез математиката.

— Много или малко са четиридесет и пет години за утвърждаване на училище с модерна визия в професионалното образование?

Тази година Професионалната гимназия по електротехника и електроника "Константин Фотинов" чества четиридесет и пет години професионално образование. Четиридесет и пет години срещаме мъчителната азбука на професионалното израстване и гледаме напред. Десетки директори, стотици учители, хиляди ученици живеят с учители и ученици като с приятели, а въздухът все още се утаява в класните стаи и коридорите... Как да съхраним всичко това? Усмивките им, ръцете им, погледите им — със сребърните ключове на дъното... Да тръгваме сред думите на спомена — озона — след дълъда... На дъното на нашето мълчание блести признание. Дългът ни е да служим, да сме достойни за първоучителя, за родолюбецата и за възрожденца — патрон на гимназията ни — Константин Фотинов.

В миг се опомних... Поглеждам в прозорците, в лъчистото милосърдие на техните квадрати. Въпросите набъбват като вената на ръката ми, събеседниците любезно обещават да отделят малко време за читателите на вестник "Дарба". Пред нас са Началникът на РИО — Бургас инж. Виолета Илиева и Директорът на ПГЕЕ "К. Фотинов" господин Коста Папазов.

Коста Папазов: Четиридесет и пет години е горе-долу половина човешки живот. За толкова години хората създават семейство, отглеждат деца, израстват професионално и непрекъснато се променят. Вървят напред, търсейки нови и по-добри неща за себе си. Така е и с училището ни. То е жив организъм, зависещ и развиващ се според политически и икономическите условия в страната и косвено зависи от ръководителя му. Модерна визия е малко силно казано, но с общите усилия на директори и учители мисля, че постигаме макар и малко от това, което желаем.

Виолета Илиева: В годините когато мое поколение завършваше средно образование вашето училище беше едно от средните професионално-технически училища на града. Постепенно в него се въведоха паралелки с обучение по професии, изучавани само в техникумите. По-късно училището при-

доби името техникум. Работата ми в професионалното образование и обучение ме направи пряк участник в преобразуването през 2003 г. на всички СПТУ и техникуми в страната в професионални гимназии. Няма да забравя дебатите и вълненията на всички директори при определяне на имената на професионалните гимназии и проблемите, свързани с новите печати, които се изработваха в Монетен двор — София. Изброяните промени, сега, от дистанцията на времето, ги определям само като една подготовка за всичко онова, което се случва след 01.01.2007 г. — датата на влизането на Република

България в Европейския съюз.

Модерната визия изисква изграждане на гъвкава, прозрачна и проходима система, предоставяща много възможности на учениците и на родителите. Осигуряването на свободен достъп до модерно и качествено училищно образование е в основата на Програмата за развитие на училището, която приветствам.

— Кога беше първата ви "среца" с гимназията ни? С какво сте запомнили училището?

Коста Папазов: Първата ми среща беше през м. септември 1990 г., когато започнах работа като учител по математика. Тогава се запознах с колегите, които се бяха събрали за съвещание във връзка с новата учебна година и веднага след това влязох на поправителен изпит по математика, който се провеждаше този ден. А училището ме впечатли с просторните стаи и големите коридори.

Виолета Илиева: Първата ми професионална среща с училището беше през 1998 г., когато започнах работа като старши експерт по професионално образование в РИО, Бургас и пряко отговарях за професионалната подготовка в Техникум по електротехника и електроника — каквото беше към онзи момент името на училището. Тогава приемът се реализираше предимно по професии и специалности с прием след завършено основно образование. Броят на паралелки с интензивно изучаване на чужд език първо беше една — една професия се изучаваше с две групи, с два различни чужди езика, след това в годините броят на паралелки с прием след завършен 7. клас се увеличи.

(Продължава на стр. 4)

Обновената сграда на ПГЕЕ "К. Фотинов"

Български паметни

КЪМ ИСТОРИЯТА НА БАЛКАНСКАТА ВОЙНА (1912-1913)

Володя ЦВЕТКОВ

През март 1912 г. България, Сърбия и Черна гора склучили политически и военен съюз за война срещу Османската империя и за противодействие срещу евентуална експанзия на

Австро-Унгария на Балканите. На 17 септември 1912 г. балканските държави мобилизирали войската си, а на 26 септември Черна гора започнала военни действия. Останалите съюзни-

Преди боен полет

ци обявили война на Османската империя през октомври. Българските войски, действащи в Източна Тракия, спечелили славни битки срещу основните турски сили и излезли на

По това време бойната авиация е все още в начален стадий на развитие. При обявяването на мобилизацията на 17 септември 1912 г., Въздухоплавателният парк на Царство България се състои от Щаб на парка, Балонно отделение и Аеропланно отделение.

По това време българската армия разполага едва с два сферични балона ("София 1" и запасният "Годар") и един самолет Блерии XI-2 и самолет "Албатрос" F-2, модел 1911.

В хода на войната броят на самолетите в българската армия достига 29, а на летците – 26, в т.ч. 12 българи и 14 чужденци (от Ру-

сия, Италия, Франция и Великобритания). На 17 ноември 1912 г. италианският авиатор Джовани Сабели и наблюдател майор Васил Златаров със самолет "Блерии XI" за пръв път в историята на българските военновъздушни сили извършват въздушна бомбардировка на османските позиции край Одрин.

Противно на общоприетото мнение в България, това не е първата въздушна бомбардировка в света; първата въздушна бомбардировка в света е извършена на 1 ноември 1911 г. от италианския лейтенант Джулио Гавоти, бомбардирал турско-арабските сили в Либия.

Васил Златаров и Радул Милков – основатели и организатори на българското въздухоплаване

Васил Златаров

Златаров и Казанджиев. На 1 август 1912 г. този балон с обем 640 м³ получава право на свободни полети. Това е балонът, с който българската войска въвежда в Балканската и Първата световна война.

Като командир на Въздухоплавателния парк, Златаров организира през Балканската война базово летище край гр. Мустафа паша (днес Свиленград) и служба за техническо обслужване на аеропланната техника.

На 17 ноември 1912 г. в България се извършва и първата бомбардировка в историята на българската авиация от италианския пилот Джовани Сабели и наблюдателя майор Васил Златаров със самолет "Блерии XI".

През Първата световна война В. Златаров е командир на Въздухоплавателната дружина, която се състои от аеропланна и балонна група.

След войната, българската авиация е унищожена по силата на Ньойския договор. Васил Златаров е сред уволнените "поради намаляване ефективите на армията". Работи като чиновник, но силно раз клатено то му здраве го отдалечава от авиацията и възраждането ѝ след средата на 20-те години на XX век.

През 1906 г. Златаров изучава френския опит и наблюдава атракционните полети на Сантос-Дюмон с новия летателен апарат – самолета.

Със закупени материали от Русия, в България се изработва първия балон – "София-1" по проект на

Радул Милков

Радул Милков е роден е на 5 март 1883 г. в Пловдив.

Син на свещеник. След завършване на военната гимназия е подпоручик в 36-ти пехотен козлодуйски полк и 8-а тунджанска пехотна дружина.

През 1912 г. завършва курс за пилоти в Германия. Участва в Балканската война като авиатор-пилот, подпоручик, началник на Първо аеропланно отделение, действащо при Одрин.

На 16 октомври 1912 г. Милков извършва заедно с наблюдателя Продан Тарацкиев първия боен полет в историята на българската авиация, който по-късно предизвика големи спорове.

В дневника за бойните действия на Аеропланното отделение това знаменателно събитие е отразено съвсем кратко, заедно с други данни за проведената дейност през деня: "Полет на един апарат "Албат-

рос" до Одрин и обратно, пилотиран от поручик Милков с пасажер поручик Тарацкиев... При кацането на апарата се счупи шасито".

Участва в Първата световна война като капитан, военен пилот, началник на Първо аеропланно отделение, действащо на Струмския фронт и по-късно като майор, началник на Аеропланната група.

След войната е уволнен в запас като подполковник. Става активен член на управляващия БЗНС на Александър Стамболовски.

На 9 юни 1923 г. е арестуван и затворен в Обществената безопасност. Той се съгласява да сътрудничи на превратаджите.

По решение на Военната лига през 1924 г. на Милков се устройва "бягство" в Югославия и той е внедрен като агент в Задграничното представителство на БЗНС, в което заема отговорния пост секретар-касиер.

По-късно предава архива на това представителство на българските власти.

След 1939 г. работи в самолетната фабрика "Български Капрони" в Казанлък и издава списанието "Нашата авиация".

През 1948 г. е произведен полковник от ВВС на НРБ.

Радул Милков умира на 16 февруари 1962 г. в София.

Самолет "Воазен" – произведен във Франция, използван по време на Балканската война от I-во аеропланно отделение

Педагогически хоризонти

Партньорство, взаимодействие, общуване Лесна работа ли е това?

Ивилина ВУЛОВА-СТАНЧЕВА,
училищен психолог

50 години учитивост

Възрастна двойка
празнувала след дълъг съпружески живот златната си сватба.
Докато закусвали заедно, жената мислела:
"От 50 години винаги съм се съобразявала със съпруга си и съм му отстъпвала хрупкавата горна коричка на хлебчето. Днес и аз най-после искам да изпитам наслада от този деликатес." Тя си намазала горната коричка на хлебчето с масло, а останалата част дала на съпруга си. Обратно на очакванията ѝ, той страшно се зарадвал, целунал ѝ ръка и казал: "Мила моя, току що ми достави най-голямата радост за деня. Вече 50 години не съм яла долната половина на хлебчето, която най-много обичам. Винаги съм си мислил, че тя трябва да е за тебе, защото много я обичаш".

Това е притча. Притча за общуването между партньорите. За това, дали сме откровени или учтиви един с друг. За това колко и как умеем да заявим и отстояваме себе си и дали това е наш основен приоритет или не.

Да общуваме така, че да сме доволни и постигнали целите си, никак не е лесна работа. Много от нас, наведнъж, сигурно са се чувствали неразбрани, имали са усещането, че "говорим на различни езици", срещали са неразбране. Мярка за ефективното общуване е това, дали в един разговор има съответствие между това, което единият е казал и другия е разбрал. Никой от нас не умеем да чете мисли, нали. И ако искаем да бъдем разбрани, чути и уважени в желанията си, то тогава трябва да се научим да бъдем ефективни партньори в общуването си.

Колко от нас са си задавали въпроса: "Зашо не ме разбират"? Навсяко мнозина. А колко ли са открили отговор на този въпрос?

Ще дам няколко жокера, които могат да помогнат...

На много от нас е присъщо едно непълно, многозначечно и хаотично поднасяне на информацията. Макар и подсъзнателно, по този начин ние си даваме възможност да се отречем от думите си и изразеното си мнение, в случай, че те ни създадат затруднения. Типично, нали?

Често се случва да говорим това, което смятаме, че е подходящо да кажем в дадена ситуация, а не това, което наистина мислим и искаме да съобщим. Понякога, като в горната притча, го правим заради другия до нас. Но понякога го правим с цел да манипулираме хората около нас, да им създадем чувство за вина или страх. И ето, че отново имаме неефективно общуване и некачествено социално партньорство.

В днешно време, повечето от нас са все забързани за някъде, вечно заети с важни или не толкова задачи. Често се случва да не слушаме много-много това, което ни се говори. Или пък сме толкова заинтересувани от това, което самите ние искаме да кажем, че не изчакваме събеседника ни да довърши. Прекъсваме го, преинчаваме думите му по наш начин, не приемаме неговото мнение, налагаме своето...

Всичко това води до едно ниско качество на партньорство. Защото то съществува в десетки видове. В училище със съученици и учители. Навън, в компаниите ни, с която се веселим. Външи, в семейството ни. Когато сме влюбени и имаме своята половина. Когато сме на работа и общуваме с колегите си. И в още много други ситуации, в които всеки един от нас попада ежедневно.

За това нека се вслушваме повече в това, което другите искат да ни кажат. Нека го направим по правилния начин, за да можем ние да помогнем сега, а на нас да помогнат утре. Нека умеем да изразяваме чувствата си така, че да не обиждаме и засягаме другите. Нека се опитваме постоянно да бъдем по-съпричастни, по-отговорни и по-толерантни.

Нали в това е смисълът на позитивното и приятно партньорство?

Огледало за обратно виждане

Катя КАРАУШЕВА

Често търсим символи, с които да се изразим или да подсилим емоционално изказа си. Огледалото за обратно виждане се оказа един много удачен способ, да обобщя наблюденията си, да си направя равносметка и да предполагам. Може би някои ще очакват поредното описание на технически експеримент, други ще търсят емоционално скрито послание а трети ще се чудят изобщо има ли логика в горното изречение.

Нека все пак насоча това малко символично приспособление, чието око неспособно и усмихнато поглежда назад преди почти 15 години, и оставяйки приятния спомен за младостта и порива, се взира настойчиво в интериора на училището. Открехвам вратата на тогавашния каб. 20 и откривам пълна зала с компютри Правец 8М. Мил спомен от ученическите ми години нахлува в съзнанието ми, примесен със самодоволство, че тогавашния ми личен компютър с AMD K5, е няколко поколения по-добър. В залата работеше млада и амбициозна колежка, в чието лице аз разпознах доскорошен свой преподавател, който усмихнато и спокойно ми сподели своите планове за преоборудване на кабинета и дори за откриване на още един. До края на учебната 1997/1998 г. беше открита зала 1 с компютри AMD K6-II/III. Имайки предвид политическото, икономическото и техническото състояние на държавата тогава, това беше невероятно постижение, което дълго време нямаше аналог в града. Учениците получиха възможност да работят с най-добрата технология за времето си, а колегите успяваха да се възползват максимално от нея. Паралелно с учебните зали беше оборудвана и училищната администрация с не по-нисък клас машини. До 2003 г. базата се допълваше периодично с все повече техника, съчетаваща в себе си повече и повече възможности. От 2002 г. на пазара в България се появиха и най-добрая РС за периода — машина от ново поколение: Форм фактор ATX, процесор Athlon XP с невероятната си за времето тактова честота над 1 GHz. Страстта ми към новите технологии, адекватно доведе до лично преоборудване с Athlon Palomino 1,3 GHz. През 2004 г. училищната администрация беше оборудвана с компютри от този клас, а зали с маркови машини на

ника. Така поколенията машини се смениха с двуядрени, а за обучението в специалността бяха осигурени и по-висок клас хардуерни компоненти.

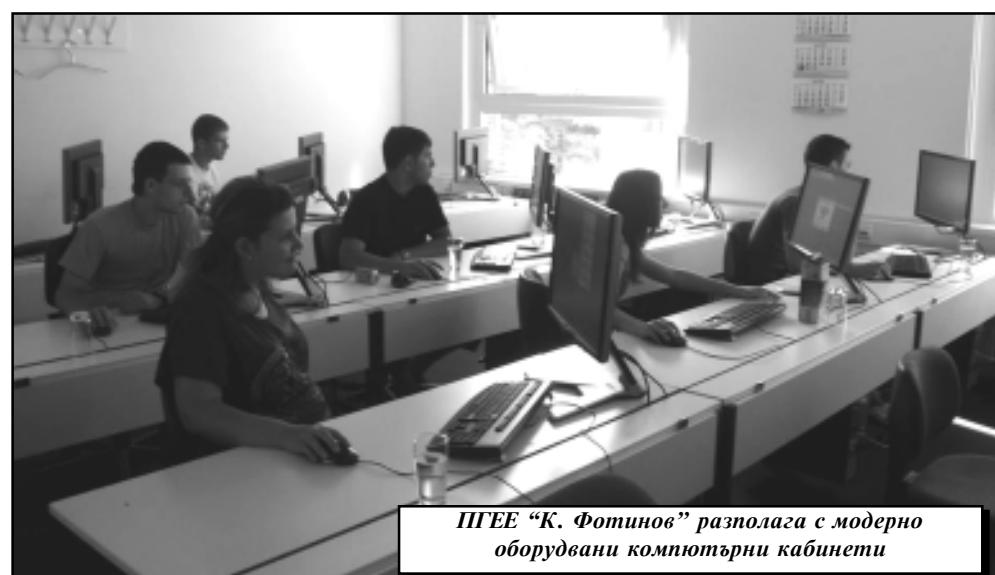
Кабинетът по учебна практика се задръсти от техника, упражненията ставаха все повече и по-разнообразни, но учениците все не така ентузиазирани. Тази масовост на технологиите и софтуерните продукти, която ни залива последните 5-6 години ни промени. Промени отношенията ни към техниката (от благоговеене към пренебрежение), промени отноше-нията ни помежду ни (от приятелско ръкостискане към безличен SMS или емотикон), промени усещането ни за време и пространство — отдавайки се на алчната, обсебваща световна комуникационна мрежа. Така сме презадоволени с компютри, таблети, рутери и всяка техника за която можем да мечтаем, че спряхме да търсим новото и уникалното. Сега технологиите ни търсят в лицето на дистрибуторите, които се състезават, кой по-успешна презентация да направи за своето техническо предложение. Никой от тях обаче не може да даде смислен отговор на въпроса — колко дългосрочно е това, което предлагат. Бъдещето се променя. От не зависимата работна единица технологиите трайното преминават към сървърно базирани системи, а софтуера — WEB. Вече не само компютърните кабинети предлагат обучение опосредствено от технологиите, но и всеки друг учебен предмет. Професионалната подготовка стана немислима без интернет, мобилен компютър и проектор, езиковата подготовка — без интерактивна дъска. Задавам си и въпроса — на каква цена? В далечната 1993 г., когато компютрите добиха завършения си вид и приложение, световните IT специалисти предрекоха край на хартиените носите-

ли, намаляване на потреблението на дървесина и като цяло спасяване от еко катастрофа. Какво ми показва огледалото за обратно виждане? Потреблението на хартия е нараствало неимоверно, мощността на технологиите се е увеличила в пъти (и това може лесно да се забележи от разходните документи за електричество), а софтуерните съботажи ни направиха подозрителни ползватели или наивни жертви. Какво ще остане от нас и от нашето интелектуално наследство? Ламарини и полимер, който никога е съхранявал информация, а сега само след 10 г. става нечестлив, поради износване или липса на технология, която да го прочете. Но да се върнем на бъдещето...

Бъдещето в училище (последващите 5 години) принадлежи на сървърно базирани кабинети, в които всеки ползвател, чрез пластмасова карта, ще има достъп до своя хард диск в сървъра, през маломощен и малогабаритен терминал. Отново ще спасяваме света чрез маломощните терминали, но кой отговори на въпроса каква е мощността на сървърите и по-важно каква е сигурността им, само поради факта, че друг някой независимо от нас има достъп и контрол над информацията ни.

Промените в законодателството относно контрола и наблюдението на световната мрежа в наша защита ли са или в наш ущърб? А ние? Дорасли ли сме за този еволюционен технологичен скок?

Ex, огледалце! Ти всичко ми показва — такова каквото беше, макар и с обърнато отражение, но така е правилно. Само от тази позиция мога обективно да обобщя, анализирам и планирам, защото ти не отравяш емоциите ми. И дадено на свой ред дойде друг колега, който ще открие нова логика и предизвикателство в развиващите се технологии.

ПГЕЕ "К. Фотинов" разполага с модерно оборудувани компютърни кабинети

Предизвикателства

Златка ШОШЕВА,
ръководител
компютърен кабинет

Информационните технологии навлязоха в различни области на човешката дейност. Тяхното усвояване е предизвикателство преди всичко към младите хора — жителите на изграждащото се глобално информационно общество. Образоването е информационна дейност, затова ме-

тодите и средствата на информатиката и информационните технологии могат да съдействат за неговата ефективност. Живеем във време, когато човечеството буквально е обсипано с информация. Прерастването на компютърната революция в информационни технологии.

В ПГЕЕ „Константин Фотинов“, като училище от

ционалното общество. Неин резултат са създадените информационни и телекомуникационни технологии. Съвременният човек, независимо от неговата професия и възраст ежедневно използва информационните технологии.

Ролята на информатиката и ИТ в новото информационно общество

WebDevs-BG.NET - сайт за уеб разработчици. Качествени видео уроци, скриптове и новини. Възможност за коментари и въпроси.

Карапет Абрамян се представи успешно със свои разработки в Националния есенен турнир по информационни технологии „Джон Атанасов“ в Ямбол

Четиридесет и пет години осъществяване на мечти

(Продължение от стр. 1)

— За тези четиридесет и пет години кои са безспорните успехи на училище „К. Фотинов“? За кои слабости Ви боли?

Коста Папазов: Безспорните успехи са продължаващи интерес от страна на родители и ученици и качествените хора и професионалисти, завършили нашата гимназия. Боли ме за това, че държавата е малко встрадала от училището и не се интересува при какви условия и по какъв начин се постигат тези резултати. Училищата и учителите не са вече свещеното място и хората, на които да свалим шапка.

Виолета Илиева: Най-големият капитал на училището е създаденият силен екип от преподаватели, които откликват на предизвикателствата на времето. Стремежът към запазването и доразвиване на уменията за учени и откривателството както сред учителите, така и сред учениците не би бил наличен без толерантното отношение на г-н Коста Папазов — директор на професионалната гимназия. Той работи за развитие у младите хора

на естетическа, културна и гражданска чувствителност. Създаде педагогическа колегия, с която по-всебхватно в ПГЕЕ „К. Фотинов“ навлизат и се прилагат нови методи на преподаване. От няколко години е въведен с успех интерактивния подход на Учебно тренировъчните фирмии.

Училището води успешна рекламна кампания с цел осигуряване на необходимата информация, за да могат родители и ученици да направят най-подходящия за тях образователен избор.

Много силна страна на училищната политика е диалогичността, която се води непрекъснато с РИО — Бургас и Община Бургас.

— С какво днешната професионална гимназия завоюва такъв голям авторитет? Защо успяваме в трудни и променящи условия на пазара на труда?

Коста Папазов: Авторитет винаги се гради с труд и прекрасни взаимоотношения с хората. Всички добре обмислени действия, довели до качествени и количествени промени, сами по себе си говорят за хората, работещи тук. Те са причината, за да успяваме в трудните условия и да продължаваме да бъдем интересни и търсени.

Виолета Илиева: Търсещите хора не се задоволяват със статуквото. В ПГЕЕ „К. Фотинов“ разработихме съвместно и въведохме като пилотно през 2009 г. обучението по професията „Възобновяеми енергийни източници“. Тогава това звучеше непознато, а вече знаем колко актуална е тази тема.

Училището отговаря на непрекъснато променящите се условия на пазара на труда, тъй като има склучени договори с работодатели, които осигуряват работни места за провеждане на учебна практика във фирмии. Много често на учениците, след завършването им, се предлагат работни места в тези фирмии.

Ученето в професионалната гимназия не е самоцел, а е насочено към пригодността на учениците към пазара на труда.

— Кои наши амбиции са постигими в професионалното ни израстване? Как гледате на бъдещето на ПГЕЕ „К. Фотинов“?

Коста Папазов: Всички реалистични амбиции са постигими, стига хората да го искат и да работят за това.

Коста Папазов,
директор на ПГЕЕ „К. Фотинов“ – Бургас

А бъдещето на гимназията ни зависи, както казах по-горе, от много фактори, но най-важният от тях — учителят е тук. Работя с отлични професионалисти — съмишленици. Уверен съм, че имаме дълъг съвместен път напред за утвърждаване на гимназията ни на пазара на труда и в живота във всичките му аспекти.

Виолета Илиева: Училището работи по много проекти. Пожелавам успех на проекта „Здрав дух в здраво тяло“, разработен по линия на Трансграничното сътрудничество, при одобрението на който дворното място на ПГЕЕ „К. Фотинов“ и СОУ „Ив. Вазов“ ще се превърне в модерна спортна площадка, в съответствие с европейските изисквания за спортна материална база, с възможност за постигане на високи спортивни постижения. Спортната площадка ще удовлетворява и обществения интерес, тъй като тя е построена изцяло с европейски средства и ще е отворена и за живеещите в близост до училището хора.

— И накрая, какво ще пожелаете на родители, ученици и учители чрез страниците на в. „Дарба“?

Коста Папазов: За да осъществяваме мечтите си ни е необходимо здраве и късмет. Пожелавам ги на всички!

Виолета Илиева: С родителите на учениците искам да споделя, че са извършили правилното професионално ориентиране на децата си.

На учениците пожелавам овладяване в детайли на професията, която са си избрали, за да могат да станат добри предприемачи и разкрият свой бизнес.

Реализацията на намеренията на училищното ръководство и педагогическата колегия ще е трудна задача, но преодоляването на препятствията прави постиженията по-скъпки. Честит празник!

инж. Виолета Илиева,
началник на РИО – Бургас

Интервюто взе: д-р Петър ПЕТРОВ

Училищни живот

Работна среща по европейска програма "Сократ", подпрограма "Коменски"

Евелина ГАНЧЕВА

През 1997 година праѓа на гимназията прекрачи първата японка Хироми Акада. Това беше старта на съвместна работа с програма на японска агенция за международно сътрудничество JICA/JOCV и ПГЕЕ. В период на 10 години четирима японски доброволци преподаваха в областта на информатиката и информационните технологии и доказаха доброто сътрудничество между българи и японци. Според думите на японския посланик "Училището е лидер в съвместна-

са, когато страната ни стана член на Европейският съюз.

Началото на работата на ПГЕЕ по европейски проекти бе поставено през дадечната 2004 година с първия проект по международни партньорства. Реализацията на проекта се финансира по европейската програма Сократ, подпрограма Коменски 1. Партньори по този проект бяха училища от Финландия и Германия. Темата на проекта беше: "Създаване на мултикультурна интернет платформа за обучение по информационни технологии

обмяната на добри практики от учителите в трите училища. Този добре реализиран проект бе старт за трима от нашите ученици, които след като завършиха създаха собствени фирми за разработка на интернет сайтове и графичен дизайн.

Старта по европейската програма "Учене през целия живот" продължава през 2010 година с проекта "Професионалисти с европейско измерение". Двадесет ученика от единадесети клас след прецизна селекция получиха предварителна подготовка по този

Работа на ПГЕЕ „К. Фотинов“ по европейски и международни проекти

преживявания по време на практиката и трайните спомени от забележителности, които са посетили в Германия.

Третия проект по подпрограмата Леонардо да Винчи, но този път за учителите по професионална подготовка през 2011 година бе на тема "Усвояване на европейски опит в областта на възновяванието на енергийни източници". Целта на проекта бе да се обучат учители, преподаващи дисциплини в новата специалност — ВЕИ.

Традицията за добри взаимоотношения с Германия продължава и извън рамките на програмата "Учене през целия живот". Петима

рове и фирми.

Подпомагане на международното сътрудничество и обмяната на европейски опит между институциите и кадрите застапи в сферата на средното образование от страните членки на ЕС в годината на доброволчеството стартари новия проект по подпрограма Коменски "Доброволци в училище". В рамките на две календарни години ще се работи по този проект от екип ученици и учители. Пъстро, многостранно партньорство ще учи учениците какво е доброволчество, защо и как трябва да се изгражда то в българското училище и общество. Още 8 държави са пар-

Обучение по производство на биомаса от германски асистент по програма SES

учители по професионална подготовка бяха обучени в областта на производство на биомаса от германски асистент по програмата на SES (Senior Experten Service). Тази година през месец април ще се повтори добра практика със сениор експерт, но в областта на компютърните мрежи. Учителите от ПГЕЕ са в непрекъснат стремеж за повишаване на тяхната професионална квалификация и споделяне на добър опит от квалифицирани специалисти, учебни цент-

тници на нашата гимназия от различни части на Европейския съюз — Испания, Холандия, Гърция, Литва, Португалия, Кипър, Италия и Чехия. Проектът е насочен към повишаване на осведомеността и участия в доброволни дейности за околната среда, социалната сфера, стандарт на живот и емиграция в мултикультурно и европейско партньорство. Ще се проведат общо 12 мобилности от 6 ученика и 6 учителя в 4 държави.

В началото на м. октомври

тието на неформалното образование сред младите хора и сплотяване в екип. В края на годината с голям ентузиазъм учениците съставиха въпросите за книжката на доброволец, работи се по логото на проекта, дарителски кампании и вече е ясно, че тръпката за работа е голяма.

Очакваме с нетърпение срещата в Гърция и след това в България, където ще бъдем домакини на партньорите и ще се отчете дейността на определен етап по проекта.

Срещите с приятели, посещенията на различни градове и държави, остават незабравими

"Професионалисти с европейско измерение" – проект към подпрограма "Леонардо да Винчи"

та работа между агенцията и българското училище" — EMIPIT". Резултат от работата по проекта в края на първата година беше:

- Създаване на уеб сайт на България, Бургас и училището.
- Създаване на база от данни "job-offers" — трудова борса на завършилите ученици от училищата участващи в проекта.

Финландски и германски ученици посетиха нашата гимназия, а наши ученици бяха в град Ашафенбург, Германия. Работата по проекта беше съвместна от трите страни и много вълнуваща и емоционална от страна на учениците. Посетиха се културни обекти в Германия, Бургас и региона. Трябва да се отчете и

проект към подпрограмата Леонардо да Винчи, дейност мобилност и провеждана практика в професионален учебен център в Германия за период от 3 седмици. Втори проект за Мобилност ученици на тема "PLC — нов поглед в автоматиката" се реализира успешно и през 2011 година. Отново двадесет ученика бяха на практика в Германия. В резултат на двата останали проекти учениците получиха европейски сертификати EUROPASS и сертификат за езикова подготовка. За приключване на проектите се организира Уоркшоп, на който всеки ученик сподели своето впечатление и незабравими

Гласът на твореца в училище

Моето училище – моето най-добър избор

Есе

Марин ВАНГЕЛОВ,
ученик от 8.а клас

Едва ли има разумен човек, който да не е чувал народната мъдрост "Който се учи, той ще сполучи".

И това наистина е така, защото познанието е велика сила, която ни помага да постигнем мечтите си, да се почувствуем удовлетворени от себе си и да се реализираме професионално.

Свободата ни дава право на личен избор и аз направих своя – да навлизам в тайните на науката, която ни дава моето училище – Професионална гимназия по електротехника и електроника "Константин Фотинов".

Уверен съм, че моето научните знания получава-

училище е мой най-добър избор, защото знанията, които усвоявам в него, ще ми бъдат нужни както в личен, така и в професионален план. Чувствам се горд, че уча това, което искам и което сам избрах – специалност Компютърна техника и технологии.

Моето училище е мой най-добър избор и защото ми дава сигурност за утешния ден, защото е мой първи старт в живота и

за съществиято, че мога да осъществя мечтите си и да овладея до най-висока степен тънкостите на избраната от мен специалност. То ще ми даде добра основа за бъдещата ми реализация като компютърен специалист. Щастлив съм, че тук се раждат мечтите ми.

Моето училище е мой най-добър избор и защото ми дава сигурност за утешния ден, защото е мой първи старт в живота и за съществиято, че мога да осъществя мечтите си и да овладея до най-висока степен тънкостите на избраната от мен специалност. То ще ми даде добра основа за бъдещата ми реализация като компютърен специалист. Щастлив съм, че тук се раждат мечтите ми.

Аз съм само на четири надесет години и едва от няколко месеца уча в избраното от мен училище, но вече го чувствам като свой

втори дом, защото в него постигна много в живота, намерих добри приятели и ако го искам силно и, ако чудесни преподаватели. Те гледам на обучението си са хората, които ми вдъхват увереност, че мога да въвляне на мечтите си.

Георги ВАНГЕЛОВ,
ученик от 12.а клас

Любовта през моите очи

Любовта! Навярно тя е най-прекрасното човешко чувство! Съществува ли в дневно време любовта? Любовта е чувството, кое то всеки получава със същото си идване на този свят и го носи в себе си цял живот, но много често се случва така, че "Да обичаш е по-лесно, отколкото да докажеш любовта си." Аз смятам, че любовта идва веднъж и не е добре да я изпускаш, но когато хората се обичат, а след време дори не си говорят, можем ли да кажем, че е имало любов между тях... Който е изпитал любовта знае, че това е най-върховното усещане, тя, любовта, отваря съзнанието към най-красивото в човешката душа.

Когато обичаш някого трябва да си му изцяло отдаваш и напълно честен с него, защото "Онова, което си градил с години, може да бъде разрушено за една нощ". Животът е нещо много странно, едно голямо колело което се върти и за да обичаш каквото и да е, трябва да съзинаваш, че може да го загубиш. Любовта може да замъгли съзнанието на човек и да го накара да нап-

рави неща, за които понякога дори да съжалява... С любовта идва и щастие, което трябва да възприемаш като награда, а не като цел.

Любовта – това е битка между нуждата на душата от привързаност и нуждата на духа от свобода. Аз мисля,

Нели ХРИСТОВА,
ученичка от 10.б клас

Модерен мит

Не помня точно годината, нито часа или пък датата. Бях на 93 километра от града в подножието на хълма. Без храна, без вода, без превоз. Вървях цели два дни и две нощи, докато не стигнах до табелата, гласяща „Добре дошли във Вселената“, в Земята на стоте гръха. Място, управляемо от кралете и кралиците на Новото време. Мястото, където можеше да се чуе гласът на народа. Не, тук нямаше да се натъкнеш на група протестанти или хора, недоволни от времето в което живеят. Такива просто не съществуваха.

Вървях по улиците и оглеждах хората. Всеки все по-различен и по-оригинален от другия. Мислите им сякаш бяха изписани на лицата, согрети от усмивки. На челата им сякаш с огромни неонови букви бе изписано „СВОБОДА“. Бяха така неестествено щастливи. Или поне изглеждаха така за човек, идващ от друг

свят, друго време. В сравнение с тях аз бях сив, мрачен. В моя свят нямаше свобода. Тя бе една илюзия, мечта, която можеше да достигнеш само в най-смелите си сънници.

Чудех се, защо точно това място? Защо ме бяха пратили тук? Сякаш някой се опитваше да ми покаже какво е целяло нашето общество и всъщност не е успяло да постигне. Пълната свобода на човека бе просто мит за моя свят. И тогава го осъзнах. Аз бях тук на мисия. Аз бях тук, за да открия началото на края.

Заех се да изследвам вся-

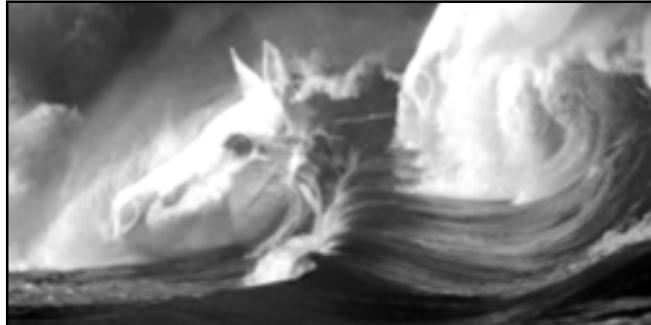
ко не отне много за да осъзная, че това е битка съм за един.

Криех се. Бягах. Но това не можеше да продължава дълго. Те щяха да ме намерят. Не ми трябваше спасител или алиби, което да използвам за оправдание. Щях да се боря сам.

Нощта бавно се спусна „Нощта на ловецът“, както реших да я нарека. Аз бях ловецът. Аз първи щях да нападам, да намирам врага и да го унищожавам. Пристигнах крачка напред и лунната светлина обля лицето ми. Какво правех? Тази нощ не бях сивият паразит, проникнал в цветния свят на свободата? Чувах стотици гласове около мен, сякаш бяха близо до война, гам!

Това бе почти цялата история, фантазията. Светлината обляла очите ми в мига, в който ги отворих. Това сън ли беше? Една прекрасна лъжа?

Нима онзи прекрасен свободен свят не съществуваше? Беше ли просто история за... един модерен мит?

И непростимото да простиши

Есе

Николай МИХАЛЕВ,
ученик от 10.г клас

Не всеки може да прости непростимото.

Библията проповядва: "Прости, за да ти простиат!"

От древността прошката е символ на човешкия морал и благородство. Да простиши, е най-милосърдният жест в живота на човека. Смелостта, да поискаш прошка, дори и за непростимото, те извиква и ти дава кураж да продължиш да живееш. Защото по този начин се освободяваш от нещо, което те задушава и не ти дава покой. Няма нищо по-достойно от човек, който преди всичко умеет да прости.

Прощката, която даваме, се равнява на това, все едно да се преродиш отново, жаден за живот.

Човешко е да нараниш, но още по-човешко е да простиши. Когато знаем, че човекът, когото си наранил, ти е простил, ти се чувствува свободен и готов да продължиш напред. А когато нямаш смелост да поискаш прошка, ти сякаш живееш в клетка и затваряш сърцето си за искрени чувства, защото именно прошката те възвисява и те кара да живееш пълноценно.

Не трябва да изпитваме страх да поискаме прошка.

Животът е кратък, затова нека бъдем благодарни и смели, да осъзнаем своята грешка навреме. Защото понякога се оказва прекалено късно, за да поискаме каквато и да е прошка.

Час по достойнство

Ние, българите

Тома ПАНАЙОТОВ,
ученик от 11.а клас

Всеки цят, всяка сънжинка, всичко в света е единствено и неповторимо. Така е и с хората — всеки човек е уникатен. И все пак има неща, които ни кара да се обединяваме в общности и да започнем да си приличаме в някои отношения. Нас, българите, ни обединяват държавата, в която живеем, езикът, на който говорим, условията

на живот, който споделяме. Обединяват ни трибагренъкът и "Горда Стара плачина", и вълнението, с което произнасяме тези слова. Обединяват ни мелодичните български песни и кръщните български хора. Обединява ни чувството за гордост, което изпитваме, като светът заговори съзхищение за българските спортсти и музиканти.

За съжаление има много неща, които ни разединяват и отблъскват един от

друг. На първо място в това отношение е неоправданата агресия в отношенията ни. Опитваме се да я обясним и оправдаем съз забързаното и напрегнато ежедневие, но няма оправдание за човек, който се опитва да доказва себе си чрез агресивни методи. Силният човек побеждава с думи, слабия с удари. Друга наша отличителна черта е завистта, която разижда преди всичко завистника, но в зависимост от степента би могла да почерни живота на всекиго. Все надничаме в паничката на съ-

седа и по този повод народа е сътворил не една по-говорка: "Чуждата кокошка като патка изглежда".

Едни от най-осъдителните национални черти е раболепието и чуждо поклонничеството. Може би

нелеката ни историческа съдба ни е научила да търпим и да скланяме глави, но времената вече са други и ако искаме да съхраним достойнството си, трябва да отстояваме правата си. Ако искаме други-

те народи да ни ценят и уважават, трябва да се уважаваме първо ние самите. Да уважаваме държавата си, езика си, близките си, училището си — всичко то-ва, което ни представлява живота ни. Ние оценяваме нещата чак, когато ги загубим.

Ние, българите, сме емоционални, сърдечни и много гостоприемни хора като посрещаме чужденци, но такива ли сме помежду си? Ние, българите, сме умни и талантливи. Но трябва да бъдем и достатъчно трудолюбиви, за да се реализираме. Нашият народ е оцелял в много по-трудни и сурови времена, няма причини да не оцелеем и сега.

ПГЕЕ "К. Фотинов" отбеляза тържествено
националния празник – 3-ти март

Какво сме дали на света?

Фотокопирната техника

Построяването на фотокопирната техника става възможно благодарение на откритието на фотоелектретното състояние на веществата, направено през 1937 г. от:

Акад. Георги Наджаков

Роден е през 1897 г. в гр. Дупница. Завърши физика и математика през 1920 в Софийския университет. Специализира в Париж в лабораторията на Пол Ланжвен.

"Douglas DC-3"

Главният конструктор на първия в света транспортен пътнически самолет "Douglas DC-3" е:

Асен Йорданов

Роден е през 1896 г. в София. През 1912 г., когато Асен Йорданов е на 16 години, извършва първия полет с пленер в България — безмоторен самолет, който изработва сам. Още същата година заминава да учи в пилотското училище в Етан, Франция.

На 10 август 1915 г. Асен Йорданов изпитва пред публика първия български моторен самолет. В този самолет, той въвежда третото крило, за първи път в света. То служи за стабилизиране на самолета при по-големи наклони от 45 градуса. Аеропланът е признат за изобретение от специална комисия на Министерството на войната и е бил изложен в Царския манеж.

Нийл Армстронг, първият човек стъпил на Луната, признава: "... От него както аз, така и всички американски пилоти, сме се учили на авиация..."

Въздушната възглавница

Още през 50-те години на миналия век се е търсило средство за обезопасяване на автомобилите, днес то е известно като въздушна възглавница (air bag) и един от създателите му е:

Асен Йорданов (отново)

Телефонният секретар

Прадядото на днешния телефонен секретар е дело на:

Асен Йорданов (за трети път)

Безжичният телефонен апарат "Jordanoff" ("Джорданоф") е имал секретар, усилвател и възможност за няколко души едновременно да разговарят помежду си или т.нр. конферентен разговор.

Хапчето АнтиБебе

Откривателя на хапчето АнтиБебе, което промени живота на мъжете и жените, е:

Карл Джераси, евреин с български произход.

Карл Джераси е роден във Виена. Майка му е австрийска еврейка, а баща му е български евреин, кожен лекар в София. През 1939 г. 16-годишният Джераси и майка му заминават за Съединените щати.

През 1951 г. Карл Джераси, заедно с бостънските фармакологи Гретъри Пинкъс и Джон Рок Джераси, откриват първото хапче АнтиБебе, известно още като първото противозачатъчно хапче.

Българското кисело мляко

рин, са изобретени от:

д-р инж. Иван Ночев

Роден е през 1916 г. в Карлово. През 1942 с група техники Иван Ночев изкарва тримесечна специализация в Германия и е приет за студент в Берлинската политехника. През 1951 г. инж. Иван Ночев заминава за Канада, а през 1956 г. за САЩ. Работи за аерокосмически гигант Дженирал Дайнамикс Корпорейшън. Неговите теоретични постановки и изчисления в аеродинамиката се изучават в американските колежи и университети.

Световен рекорд на 100 метра с препятствия

Световният рекорд в дисциплината 100 метра с препятствия (12.21 секунди) принадлежи на:

Йорданка Донкова

Тя поставя своя рекорд през 1988 г. и до днес той все още не е подобрен. Йорданка Донкова притежава европейски и олимпийски рекорд в същата дисциплина на 100 метра с препятствия от 12.38 секунди.

Рекорд в Художествената Гимнастика

Най-много световни титли в художествената гимнастика (многобой) имат:

Мария Гигова (1969, 1971, 1973)

и

Мария Петрова (1993, 1994, 1995)

Мария Гигова и Мария Петрова са в Книгата на Гинес като единствените трикратни световни шампионки.

Висок скок — 209 см

Един от най-старите рекорди в леката атлетика е в скока на височина (женски). Постижението от 209 см не е подобрено от 1987 г. То принадлежи на:

Стефка Костадинова

На 30 август 1987 г. Стефка поставя световен рекорд при скока на височина — 209 см. През 1988 печели сребърен медал от игрите в Сеул. През 1996 става олимпийски шампион в Атланта, САЩ.

Първата жена пилот на боен самолет

За първи път в света жена участва в боен полет по време на Балканската война. Името ѝ е:

Райна Касабова

По време на Балканската война (1912-1913) Касабова е на 15 години и е доброволка в полевата болница край Одрин. През 1913 г. тя взема участие в боен полет със самолет "Воазен", което я прави първата жена в света, участвала в боен полет, продължил 43 минути.

Космическа храна

Третата държава, регистрирана в ООН, която е изпратила храни в Космоса след САЩ и Съветския съюз е:

България

Българската космическа храна е дело на учени от Института по криобиология и лиофилизация, начело с акад. Цветан Цветков.

Екипът на акад. Цветан Цветков разработва биотехнологии за студено консервиране и изсушаване на биологични материали във вакуум.

Шестият сърдечен тон

Откриването на Шестият сърдечен тон спомага за опознаването на сърдечната дейност и избягването на диагностични грешки. Негов откривател е:

проф. д-р Иван Митев

През 1974 г. професорът усеща в сърцето на пациент страниен тон, различен от познатите и описани дотогава, който се улавя на необичайно място — в систолата.

Лекарство от Кокиче

Нивалина — лекарството, което се извлича от блатното кокиче и помага при лечение на полиомиелит, церебрална парализа, неврологични заболявания, засягащи централната и периферна нервна система, и за лечение на деменции от Алцхаймеров тип.

(продължава на стр. 8)

Българският фолклор
През 1977 г. американските космически станции "Вояджър 1" и "Вояджър 2" полигат към космоса в търсение на разумен живот. Прикрепена към двата аппарата "Вояджър" е "Златната плоча" — грамофонна плоча, която съдържа 115 снимки, поздравления на 55 езика, множество природни звуци от прибой, вятър, гръмотевичи и животни. В добавка дискът съдържа и най-красивата музика, сред която е и българската народна песен "Изел е Дельо хайдутин", изпята от:

Валя Балканска

Родена е през 1942 г. в Лъкът — махала над село Арда, Смолянско. Изпяла е до момента около 300 български народни песни.

Най-далечната планета

Най-отдалечената планета се намира на 5000 светлинни години от Слънцето в съзвездието Стрелец. Ръководител на екипа, направил откритието, е:

проф. Димитър Съсолов

Родом е от София. Добива международна известност с откриването на други подобни на Земята планети извън Слънчевата система, обикалящи около звезди (екзопланети).

In memoriam 175 години от убийството на Ал. С. Пушкин

Александър Сергеевич Пушкин е роден на 26 май 1799 г. и умира на 29 януари 1837 г. Той е велик руски поет, който пръв използва простонароден език в своите поети и пиеси, като създава нов стил в разказите – смесица от драма, любовна история и сатира.

Обичах ви и трепет в мен все още живее, ала давам ви обет, че с нищо вече ваште дни и нощи аз няма да тревожжа занапред.

Обичах ви безмълвно, безнадеждно, със ревност и с терзание, без звук, тъй искрено и тъй човешки нежно. Дай Боже, тъй да ви обича друг!

1829 г.

Затворник

Седя зад решетката в тъмен затвор, в неволя отраснал орел без простор. Под моя прозорец мой тъжен събрат кълве настърен своя кървав обяд.

Кълве и разхвърля и гледа насам, идея очаква от мен да му дам. Зове ме със поглед, зове ме със вик: "Да литнем! Не бива да губим ни миг!"

Ний волни сме птици, да реем крила там, де планина се белей над мъгла, там, дето синее се морски талаз, там, дето летим само вятър... и аз!"

1822 г.

Какво сме дали на света?

(продължение от стр. 7)

Лекарството Нивелин е създадено през 1956 г. от проф. д-р Димитър Пасков

1497 победи

Шампионът по свободна борба, който пропуска само три победи в над 1500 официални мача с противници от пет континента, е:

Дончо Колев Данев (Дан Колов)

Роден е през 1892 г. в с. Чадърлии (сега с. Сенник), Севлиевско. Заминава за САЩ, когато е на 17 години.

През целия си живот Дан Колов запазва българското си гражданство с думите: "Дан Колов е българин."

Скоростната кутия

В моделите на Сузуки, Хонда, Рено, Тойота се вграждат автоматични скоростни кутии, изобретени от:

Румен Антонов

Роден е през 1944 г. в София. Учи инженерство, после промишлен дизайн, завърши и курс по физика. През 1976 г. получава частен патент за Двигател с вътрешно горене по четиритактов цикъл, като това е първият частен патент в страната. По това време експериментира и върху лекарство за атеросклерозата. Според теорията му всички натрупвания на мъртва тъкан в организма, включително и в кръвоносните съдове, се дължат на жизнената активност на гъбичката *Candida albicans*.

Идеите за ООН

Идеите, развити в книгата "Звезда на съгласието", слушат на американския президент Уилсън за формулиране на неговите 14 точки за омиротворяване на света и полагане основите на Обществото на народите. Автор на "Звезда на съгласието" е:

Никола Димков

Роден е в 1859 г. в българското село в Горно Броди, по онова време в пределите на Османската империя. Получава образоването си в Париж. В края на 1916 г. и началото на 1917 г. инж. Никола Димков написва книга "Звезда на съгласието". Книгата сама по себе си представлява проект за създаване на световна организация на мира и сътрудничеството между всички страни, народи и религии.

Матрицата

Един от създателите на революционния метод на виртуалната кинематография, използван за супер ефектите на филма "Матрицата", е:

Георги Боршуков

Георги Боршуков заминава за страната на неограничените възможности през 1992 г. Има бакалавърска степен от университета Рочестър, щата Ню Йорк, и магистърска – от Бъркли, Калифорния. Специализира компютърна графика. Георги Боршуков е на 26 години, когато за първи път държи в ръцете най-високото киноотличие на планетата – статуетката Оскар.

Евромонета

Автори на проекта на немските евромонети от 1 и 2 евро са:

Хайнц Хойер и Снежана Русева-Хойер

През 1997 г. Хайнц и Снежана Хойер печелят националния конкурс за щемпел на евромонетите в Германия. Проектът на сънародничката ни и нейния съпруг е избран сред 30 други.

Мартеничката

Традицията, която повелява на 1 март всяка година да се закичваме с Пижо и Пенда за здраве и против уроци. Както ние ги наричаме – Мартеници.

В класическия си вид Мартеницата е усукан бял и червен конец. Цветовете имат строго определен смисъл: червено – кръв и живот, а бяло – чистота и щастие. Една от легендите за появата на мартеницата гласи, че когато хан Аспарух победил византийските войници, той написал писмо и го вързал с бял конец за крака на една птица. Птицата била ранена от византийските войници, обаче успяла да пристигне в българския лагер. Но белият конец вече бил отчасти червен от кръвта ѝ. Оттам и идеята за бялото и червено конче, което наричаме Мартеница.

GSM за космоса

Мобилен телефон за Космоса измисли:

23-годишният Милен Николов

Милен е студент по компютърни системи и технологии в колежа Брокпорт, САЩ. Идеята го осенила в Нюйорското метро, докато му чезнело покритето на телефона. А каква е идеята? Чип за мобилен телефон, който чрез системата KANET (?) получава покритие на сигнала във всички точки на Земята, дори и в открития Космос. Според учениите революционното изобретение се равнява на откриването на радиото от руския физик А. С. Попов.

Брауновият газ

Откривателят на т. нар. Браунов газ, който гори с над 6000 градуса по Целзий е:

проф. Юл Браун

Юл Браун, с българското име Илия Вълков, е роден във Варна през 1922 г. През 1971 прави своето откритие – Брауновият газ – смес между водород и кислород в обемно отношение 2:1. Новото е откритието на проф. Вълков как да съхранява двата газа заедно в един и същ резервоар, без те да избухнат. В химията подобна смес се нарича гърмящ газ. Приложенията на Брауновия газ са много. Най-коментираното: кола може да измине 1600 km с 4 литра вода и 2 браунови батерии, които преобразуват водата в газ. Без никакво друго гориво.

Най-умната жена

Според "Daily Telegraph" най-умната жена в света е: **Даниела Симиончева**

2500 души биват подложени от психологи на тестове по математика, информатика, английски и т.н. Резултатът на Даниела от тестовете е = IQ над 200 точки при средно 100. Кофициентът ѝ на интелигентност е сравнен единствено с този на Мария Кюри, която два пъти е получавала Нобелова награда.

Размисли

Агресията в училище

Елица ТОПАЛОВА,
преподавател по английски език

Напоследък се говори много за агресията в училище. Толкова много, че чак ми прилича на модно интелектуално занимание. Пишат се есета, правят се дискусии, сформират се оперативни групи, чертаят се стратегии. Толкова много чиновнически кряськъ, че чак да оглушаеш. Една неспирна логорея, преливаща от констатации, възкличания и имитация на намерения. Не само че липсват каквито и да е симптоми за овладяване на училищната агресия, но напротив – нейните прояви зачестяват във все по-арогантни форми. Двадесет години бандитски преход и налагване на парвенюшки ценности. Обществото толерираше и толерира успехът, чрез насилие. Българското семейство престана да възпитава стремеж към образование и човешки норми на поведение. Децата се научиха на възхищение към майките и бащите, досгтигнали върховете на богатството или общественото влияние. Децата се научиха да подражават на тяхната аргантност, безцеремонност и господарско отношение към окръжаващия социум. В тези семейства не се култивира уважение към училището и респект към неговите правила. Емоционалната гама на тези деца познава само глезливите тонове на очакването да получиши – независимо от възможностите, заслугите или нормите.

Други деца трупат с годините съжаление към своите родители – хора без пари, без влияние, без перспективи. Те са скромни и почитателни към правилата и принципите. Но бедни и свити под паяжината в някой от обществените ъгли. Децата не искат да живят техния живот и да подражават на тяхното поведение. И все по-често поглеждат към света на разглезените съученици.

Започнаха статията с логореята и нейната минимална ефективност. Към момента, все още, не са предприети ясни стъпки за овладяване на проблема. Българското средно образование чака своята реформа повече от пет години. Липсата на смелост, за нейното провеждане, усилва проблемите. Разтоварването на учебните програми и облекчаването на изискванията несъмнено ще свали напрежението в училище. Включването на повече избирами алтернативи и форми ще даде шанс за интересите на учениците и възможности за преночване на кипящата енергия. Крайно време е да бъдат създадени ясни стандарти за поведение в училище и гъвкав инструментариум за влияние на негативните прояви. Повече от важно е в училищата да бъдат въведени подгответи психологии, способни да разпознават източниците на агресия и съществуват ефективна превенция на този тип поведение. Училището и учителите трябва да получат съдържани на административна защита и да преодолеят страховете и комплексите при работа с деца от различни социални групи. Принципите трябва да станат общоизвестни и задължителни за изпълнение във всички училища и от всички педагоги. Каквото и пакет от мерки да бъде предложен, той ще има ниска ефективност, ако не бъде съпроводен с обществена кампания за възстановяване авторитета на българския учител и харизмата на родното училище. Без съвместни усилия, споделени отговорности и общопризнали принципи дискусията за агресията в училището ще остане в контекста на декларациите и несериозните обещания.

В света на любопитността

Най-бързият асансьор в света

В отговор на все по-високото строителство в гъстонаселените райони на света, ролята на асансьорите става все по-важна. С увеличаване на броя на небостъргачите, продължават да се разработват и все по-модерни технологии за асансьорите, които ги обслужват. Летящите нагоре-надолу кутийки побират все повече хора, движат се все по-бързо.

Високоскоростният асансьор е проектиран за 632-метровата кула в Шанхай, Китай и ще се монтира в Шанхай Тауър. Той е проектиран от японската фирма Mitsubishi — лидер в световното индустриално производство. Компанията е разработила асансьори, които са в състояние да превозват по 80 души наведнъж и позволяват да се пътува с ултра висока скорост. Различните технологии, които Mitsubishi е вкарала в новата си разработка, включват най-доброто

от най-бързите асансьори в света. Сред тях са електромотор, пестящ до 30% енергия, хидравлични дискови спирачки, олекотени кабели, системи за намаляване на вибрациите, аеродинамична форма, системи за контрол на въздушното налягане и др.

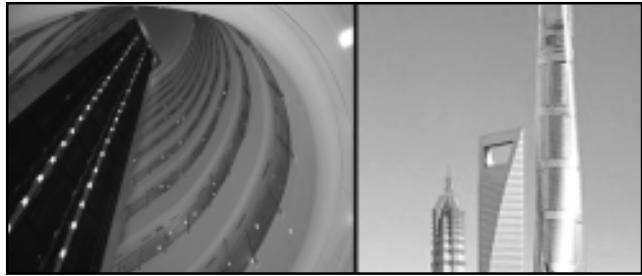
— максималната скорост на влакчетата в Софийското метро е 90 км/час или 25 м/сек.

— средната скорост на електрическите асансьори, които използваме е 1 м/сек, а на хидравлични 0,63 м/сек.

— скоростта на най-модерните асансьори, монтирани в България е 3,5 м/сек.

Според плановете, кулата в Шанхай трябва да бъде завършена през 2014 г. Тя ще разполага със 128 етажа, които ще бъдат обслужвани от общо 106 асансьора.

Асансьорът развива ско-

Светлана ЯНЕВА,
учител по география
и икономика

Въздействието на човека върху природната среда и неговата дейност пораждат през последните няколко десетилетия световния екологичен проблем. Този проблем се изразява в:

- изтощаване на плодородните земи;
- увеличаване на площа на пустините;
- изсичане на горите;
- замърсяване на въздуха, водите, почвите и растителността;
- появя на киселинни дъждове и озонова дупка;
- изчезване на ценни растителни и животински видове;
- замърсяване на Световния океан;
- появя на огромни количества отпадъци.

Ето няколко, причинени от хората екобедствия:

Туркменистан

В азиатската пустиня

Екологични катастрофи

Природният газ в Туркменистан
гори повече от 40 години

Каракум, на територията на бившата съветска република Туркменистан, е разположена дупка с диаметър 60 и дълбочина 20 метра. Шахтата е създадена в началото на 70-те години на миналия век от съветски учени, които правели сондажи в района за природен газ. По време на работа сондата внезапно пропаднала. Оказалось се, че уредът е пробил тавана на подземна пещера, от коя-

то започнало изтичане на природен газ в атмосферата. Учените решили да намаят вредите от изтичащите токсични газове, като запалят шахтата. Огънят обаче гори и до днес, почти 40 години по късно, и дори се е превърнал в туристическа атракция за хора по цял свят.

Боклукчийски остров, Тихия океан

Във водите на Тихия океан, между бреговете на Ка-

Аварията в Чернобил е най-тежката в историята на ядрената енергетика

Зарядно устройство за телефони с вода!

Маргарита СИВОВА

Да, според шведска компания, която е изобретила нещо, наречено "Power-Trekk", което зарежда с вода батериите на мобилни телефони, смартфони, цифрови фотоапарати...

Идеята на това "зарядно" е то да бъде от полза за хора, които прекарват много време далеч от електрическа мрежа.

"Power-Trekk" се нуждае от една супена лъжица вода и натриевия силицид, за да произведе около 10 часа живот за батерията на телефона ти. Това става чрез химична реакция — водата реагира с натриевия силицид, който се намира в "Power-Trekk", и в резултат на това се получава водород.

Натриевият силицид е относително нова химич-

на субстанция — прах, разработен от нюйоркската компания за зелена енергия "SiGNa Chemistry".

"Power-Trekk" е първият комерсиален продукт, който използва този прах. Според производителите химичната реакция е безопасна и екологична, като единственият отпадъчен продукт е малко водна пара.

"Power-Trekk" работи с

всяко устройство, което има USB порт и с почти вски вид вода, включително и солена. Работи дори и с вода от канавка, стига да не е твърде кална и замърсена.

Освен за зарядно за телефон, "Power-Trekk" може да се използва и за готов източник на енергия, в който може да се включи лампа или фенер.

Любопитни факти за човешкото тяло

Женя БИНЕВА

Най-малките костици в човешкото тяло се намират в средното ухо. Това са чукче, наковалня и стреме.

Най-големият орган е кожата — 1,7 квадратни метра.

Колкото и странно да види се струва човек дишат и с кожата — около 1% от кислорода се приема чрез кожата.

Общата дължина на кръвоносните съдове в човешкото тяло е от 60 000 до 100 000 километра.

За една година човешкото сърце извършва около 140 млн. съкращения.

Алвеолите в белия дроб имат обща повърхност 100 квадратни метра (изрище за тенис).

От 14 млрд. неврона в кората на крайния мозък, добре работят едва 700 млн., което е едва 5%.

Лангерхансовите острови няма да ги откриете на картата — те са в задстомашната жлеза.

Общата дължина коса, която израства от главата на средностатистическия човек за цял живот, е 725 километра.

Човешката ДНК съдър-

жа около 80 000 гени.

В живота на човек всеки пръст на ръката се сгъва около 25 000 000 пъти.

Размерът на човешкото сърце е приблизително равен на размера на юмрука, а теглото му е между 220 и 260 грама.

Човешкият мозък за 1 ден генерира повече електрически импулси от всички телефони по света, взети заедно.

Общото тегло на бактериите, обитаващи човешкия организъм, е около 2 килограма.

В главния мозък на човека за 1 секунда протичат около 100 000 химически реакции.

Възрастният човек прави 23 000 вдишвания (и издишвания) на ден.

Човешкото око различава около 10 000 000 нюанса на цветовете.

В човешката устата се намират около 40 000 бактерии.

Най-малките клетки в организма на мъжа са сперматозоидите.

Най-силният мускул в тялото на човека е езика.

Нервните импулси в човешкото тяло се движат със скорост около 90 метра в секунда.

Ноктите на пръстите на ръцете растат около 4 пъти по-бързо от ноктите на пръстите на краката.

За да направи човек една крачка, е нужно да съкратят 200 мускула.

Защо ли жените са почувствителни и импулсивни? Може би отговорът се крие някъде дълбоко в женското сърце. То бие по-бързо от това на мъжете.

Най-дългият вътрешен орган е тънкото черво-7-8 метра.

На ден губим средно между 60 и 100 косъма от главата си

Човешкото сърце дава достатъчно налягане, за да изхвърли кръв на 9 м височина.

Средната кашлица излиза от устата с 96.5 км в час.

Брадите са най-бързо растящите косми върху човешкото тяло.

Очите на бебетата не произвеждат сълзи, докато не навършат около шест до осем седмици.

Човешката кръв изминава 96 540 км на ден.

За да се усмихнем се съкращават 17 мускула, а за да се намръщим — 43. Така че, усмихвайте се!

лифорния и Хавайските острови, плува огромна купчина отпадъци с размери на остров. Тази купчина се състои от 3,5 млн. тона отпадъци, 80-90% от които пластмаса. "Островът" от боклук расте на височина и ширина.

Чернобил, Украйна

Атомната централа Чернобил избухва на 26 април 1986 година, замърсявайки въздуха на територия в радиус няколко милиона квадратни метра. Най-опасно е замърсяването за хората в близкия град Припят, в който и до днес могат да се засекат нива на радиоактивност. Въпреки опасностите някои хора

смятат за интересно да посетят този град, в който времето сякаш е спряло в ерата на комунизма. При-

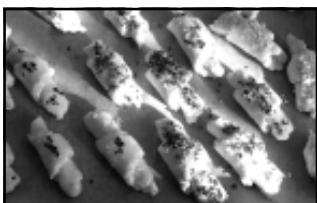
Боклукчийският остров в Тихия океан

Вкусно и забавно

Кулинарни вкусотийки от Недка ШОПОВА

Рафаелки

Необходими продукти:
1 опаковка ролца от раци;
1 пакетче сирене крема;
200 г кашкавал;
3 с. л. кисело мляко;
2 с. л. майонеза;
100 г орехи.

Начин на приготвяне:

Ролцата от раци се настъргват полузамразени. Кашкавалът се настъргва и се съединява със сиренето крема, след което се прибавят киселото мляко и майонезата. Взема се по малко от смesta и с нея се оформя топка, в която сме поставили половин от ядката орех. Така оформената топка се ovalва в настъргните ролци от раци.

Рафаелките са подходящи за предястие.

Соленки "Севда" от Маргарита СТАНЕВА

Необходими продукти:
1 ч. ч. неразтопена мас (или масло);
1 ч. ч. кисело мляко;
1 ч. л. сол;
1 ч. л. захар;
1 ч. л. сода бикарбонат;
4 ч. ч. брашно
250 г настърган кашкавал (сирене);
1 жълтък за намазване.

Начин на приготвяне:
Замесва се тесто от всички продукти. Разделя се на 8 топки и се оставя да престои за 30 минути в хладилник. Разточва се дебело 5 mm и всяка кора се разделя на 8 сектора. Навива се на рулце. Отгоре се намазва с жълтък. Нарежда се в тава с малко разстояние между

кифличките. Пече се в предварително загрята фурна на 180°C.

Понякога слагам тънки ивички шпек салам в кифличките, или ги поръзвавам със семена (сусам, слънчоглед — белен, ким, маково семе).

Може да се изрежат с формички за сладки, за да бъдат свързани с конкретен повод — сърца, цветя, звезди, елхи и др.

ВАЛЕНТИНКИ

Кихат хора от настинка,
та се друса автобуса.
Аз нареждам ВАЛЕНТИНКА —
синеока, секси, руса.
Кашлица край мен се чува,
аз лекувам се лирично,
ВАЛЕНТИНКА щом се чува,
действа профилактично.
Колко е приятно, Боже,
в гримно време да се пее
и с фантазия да може
радост да се преживее.

Сред нерадостни земни дни
на погроми и войни,
ВАЛЕНТИНОВДЕН само
среща рамото с друго рамо.
Той със обич света дарява.
Да му кажем: ПОКЛОНИ СЛАВА!

Шоу получихи Валентинка
ти не си безчика страшка.
Помисли си: все ти
властваш в нея ти легти.

Валентинки, валентинки —
сияят се като снежинки.
В планината и в полето
те са радост за сърцето.

Даже и след сто годинки
ще изпращам ВАЛЕНТИНКИ
и дано от нейде случа
ВАЛЕНТИНКА да получа.

На теб безименна и тъжна,
душата ми се чувства длъжна
да ти изпрати ВАЛЕНТИНКА.
Да те лекува при настинка,
да бъде щит при отчаяние,
мехлем при всяко страдание,
ръцете ти при студ да сгрява,
душата ти да извисява
със нещо хубаво и ново...
Нали в НАЧАЛОТО Е СЛОВО.

Искри от немския и английския хumor

English Humor

Now, the landlord there goes out of his way for the locals so much that when you buy 4 drinks he will buy the 5th drink for you."

"Well", said the Englishman, "At my local, the Red Lion, the barman there will buy you your 3rd drink after you buy the first 2."

"Ahhh, that's nothing", said the Irishman. "Back home in Dublin, there's Ryan's Bar. Now the moment you set foot in the place they'll buy you a drink, then another, all the drinks you like. Then when you've had enough drinks they'll take you upstairs and see that you get laid. All on the house!"

The Englishman and Scotsman immediately pour scorn on the Irishman's claims. But, the Irishman swears every word is true.

"Well", said the Englishman, "Did this actually happen to you?"
"Not to me myself, personally, no", said the Irishman.
"But it did happen to my sister."

Изготвил: Йордан МИХОВ, 8. клас

Deutsche Witze und Sprüche

Малката Джени е в зоологическата градина.
Бащата я питат:

— Е, Джени, кое животно ти хареса най-много?

Джени грее:

— Моржът, татко!

— Защо точно моржът?

Тогава Джени каза:

— Защото толкова прилича на теб.

Mutter: Den ganzen Morgen hast du über Bauchschmerzen geklagt, und jetzt willst du mit Oskar baden gehen.
Sohn: Mach dir keine Sorgen, Mutti, ich werde auf dem Rücken schwimmen.

*Wer kämpft, kann verlieren.
Wer nie kämpft, hat immer verloren.
Dem Mutigen hilft Gott.
Friedrich von Schiller*

*Es ist nicht genug zu wissen,
man muss auch anwenden,
es ist nicht genug zu wollen,
man muss auch tun.
von Johann Wolfgang von Goethe*

*Je mehr du gedacht, je mehr du getan hast,
desto länger hast du gelebt.
Kant*

СЕМИНАРИ... В ЕЛЕНА

на даскалоливницата бяхме,
след в "Еленския ритон" преспахме...
От Търново чак
до център Радев
дойде да ни учи...
(а и времето тъй хубаво се случи...)
Но пък обучени
си видяхме цената,
ще искали от шефа
по-голяма заплата!

Аз мисля, че пари
шефа няма да даде,
ами поне на друг купон,
пардон, СЕМИНАР ни заведе!

гр. Елена, ноември 2008 г.
И. Грекова

Партиюрате

Гордея се, че съм възпитаник на училище “Константин Фотинов”

Интервю с Андон БАКАЛОВ, Председател на Училищното настоятелство

Андон Бакалов

Срещата ми с този човек е истинско предизвикателство. Не всеки разбира езика му, почита боговете му, а сърцето му прилича на пристанище...

Да, вече два пъти последователно е избран за кмет на Равда, а речта му блести като дъжда по раменете ми — с какво доверие е избран за председател на училищното настоятелство в гимназията ни.

За такъв човек казваме, че сърцето му е засидано в кристала на морето. Морето и свободата блестят в пясъчното дъно на душата му...

Андон Бакалов изплюва в училищния ни живот с нови идеи и решимост да го промени. На дъното на тези мисли и идеи се усмихва лятото.

Пристигваме бавно в кабинета на кмета и председателя на училищното настоятелство.

Всичко е готово — посреща ни един усмихнат лице и един поглед, който може да те удари със своята любезност. Започва разговора...

— Господин Бакалов, променили ли си е много училището от времето на Вашите ученически години?

— Категорично — да, и то в положителна посока. Изминали са повече от 25 години от моето завършване. Няма как промените в живота да не са оказали влияние и в нашето училище. Нови учебни програми, нови специалности, нови преподаватели...

— Кое Ви мотивира да станете Председател на училищното настоятелство в ПГЕЕ “К. Фотинов”? С какви чувства приехте тази отговорност?

— За мотивация няма да

говорим. По-скоро предложението бе изненадващо и за мен и то е от този тип предложения, на които човек не може да откаже, а отговорът е само един — да. Обяснявам Ви защо:

— Първо — предложението дойде лично от г-н Директора — г-н Папазов, човек, който не познавах добре, както и той мен, но от пръв поглед се вижда, че е от хората, на които можеш да вярваш и да разчиташ на неговите личностни и професионални умения, които той е доказал.

Човек, който се е отдал на грижата за доброто възпитание и образование на нашите ученици и просперитета на нашата гимназия.

Второ — както вече знаете самият аз съм завършил средното си образование в СПТУ по електротехника “К. Фотинов” през 1985 г. Малцина знаят, че и моята съпруга е завършила същото училище. А сега и вторият ми син е ученик също тук и за това бих казал, че това е една традиция, която вярвам, че ще продължи.

След всичко това сами вече разбирате с какви чувства приех това изненадващо и отговорно предложение, и се надявам да оправдая гласуваното ми доверие.

— Как най-лесно можем да разберем какъв човек сте? Опитайте се да представите чрез 2-3 изречения.

— Най-трудно е човек да говори за себе си и аз не бих го направил. Човек се познава най-добре чрез делата си. Само ще кажа, че се гордея, че съм възпитаник на училище “Константин Фотинов”, тук изградих и придобих част от своите личностни и професионални умения, които ми помогат и днес в моите житейски и професионални пъти.

Но най-голямата ми гордост са четиримата ми сина и добрата ми съпруга. Останалото могат да гокажат хората, които ме познават.

— И в новия закон за училищното образование се отделя голямо място на ролята училищното настоятелство в променящото се българско училище. Кои

идеи ще отстояват да се осъществят през следващите години и по какъв начин?

— Основно това са идеи на Училищното ръководство, които с общи усилия ще се опитат да реализирате. Но в основата си остава подобряването на материално-техническата база, грижата за по-доброто образование, възпитание и грижата за здравето на нашите деца и ученици, защото те са нашето бъдеще за утрешния ден.

— Вече сте кмет с опит и много контакти. Ще помогне ли това за обогатяване на материалната база на професионалната ни гимназия? Вие сте спортист, а нашият физкултурен салон е в незавидно състояние.

— Да, аз обичам спорта, а и за кратко бях преподавател по физическо възпитание и спорт. За това наистина ще се опитам и бих се радвал да съдействам чрез моите контакти и опит за подобряване на материалната база и по-точно на физкултурния салон, в който съм играл и аз.

— Позволете един несериозен въпрос: С какво най-много Ви изненадва днес Андон Бакалов?

— Андон Бакалов не ме изненадва само днес. От него винаги може да се очакват изненади, но само за добро.

— И накрая, как искате да Ви запомнят родители, ученици и учители в края на мандата като Председател на училищното настоятелство?

— Ами родителите да ме помнят като един от тях.

Ученниците, че и аз съм от същото училище и съм бил като тях.

А учителите, като приятел и колега, който познава техните проблеми и грижи.

И за това дали съм или не Председател на Училищното настоятелство в мое лице всички те имат един приятел, на когото могат да разчитат.

С уважение и признателност към всички ученици, родители и учители. И накрая позволете ми да благодаря за оказаната ми чест и доверие.

Интервюто взе:
д-р Петър ПЕТРОВ

2012 г. ЮБИЛЕЕН ЛИТЕРАТУРЕН КАЛЕНДАР

1. Публикувана писателя “*Когато гръм удари, как ехото загълъхва*” от Пейо К. Яворов. Представена за пръв път на 22.03.1912 г.

2. На 28 май 1912 г. в Камо Брунате (Италия) умира поетът **Петър Славейков**.

Като послесловие към поемата “*Кървава песен*” написал:

*Да се засkitам пак в чужбина
и в оскуди
от моя роден край разбойник
ме прокуди,
на друг разбойник стар
с подписаный указ.
И в Рим се аз прибрах
и в Рим живея аз,
и в Рим довършив аз таз моя
сетния песен,
далеко в родният край
в мечтите си унесен —
в свещената земя, която аз възлях,
и всичко онова, което преживях
и видех от дете
до възрастни години...
Дано ми отреди Бог
тук да доживея
последните си дни —
далеч от родният край.
И моя гроб къде е никой да не знай.
Това е моята последна земна воля.*

3. На 6 юли 1912 г. в Стара Загора умира при злополука поетът **Вен Тин**

(Стефан Тинторов), роден в Бургас през 1885 г.

4. През 1912 г. отпечатана за пръв път в сп. “Смях” елегията на **Димчо Дебелянов** “*Да се завърнеш в бащината къща*”.

5. През 1912 г. отпечатана стихосбирката “Химни и балади” от **Теодор Трайнов**.

6. През 1912 г. Отпечатана книгата “*Богомилски легенди*” от **Николай Райнов**. Авторът се подписва с псевдонима Аноним.

7. През есента на 1912 г. (ноември и декември) **Иван Вазов** публикува 37 стихотворения, посветени на места, където през Балканската война се водят славни битки. През месец декември е публикувано стихотворението “*Поклон*”

*Поклон, народе мили,
работник и герой,
с крила, с железни сили,
поклон, народе мой!*

Целувам твойта слава,

свещенни подвиг твой,

десница ти здрава,

поклон, народе мой!

Целувам ти венците,

юнак в мир и в бой,

ковач на бъднините,

поклон, народе мой!

В света на занимаващата математика

Кой ще реши тези своеобразни криптограми

MIX
+ FUN
AND
MATH

ALORS
ALORS
NOUS
NOUS
LAVONS

МАТЕМАТИЧЕСКИ КУРИОЗИ

$$\begin{array}{rcl} 7^2 & = & 49 \\ 67^2 & = & 4489 \\ 667^2 & = & 444889 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 6^2 & = & 36 \\ 76^2 & = & 5776 \\ 376^2 & = & 141376 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 36^2=1296 & & 9.9+7=88 \\ 29^2=2926 & & 98.9+6=888 \\ 65^2=4225 & & 987.9+5=8888 \\ 42:3=4.3+2 & & \sqrt{121}=12-1 \\ 85-63=8+5+6+3 & & \sqrt[3]{64}=6+\sqrt[4]{4} \\ 4.2^3=34-2 & & 3\sqrt{1331}=3+1+3+3+1 \end{array}$$

Искри от училищния живот

